

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Ombouw bestaande GAVI Wijster naar SNCR

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

6 oktober 2011 / rapportnummer 2288-115

1. Oordeel over het MER en de aanvulling

Attero¹ heeft het voornemen om de bestaande afvalverbrandingsinstallatie te Wijster te modificeren. De drie verbrandingslijnen van de GAVI worden omgebouwd van een SCR-DeNO_x naar een DeNO_x-installatie op basis van SNCR². Voor de ombouw is een vergunning op grond van de Wet milieubeheer (Wm) nodig.³ Ten behoeve van de besluitvorming over de Wm-vergunning is een milieueffectrapport (MER) opgesteld.⁴

Het MER brengt de milieueffecten van het voorkeursalternatief, de ombouw naar een SNCR, in beeld. De voordelen betreffen de besparing van aardgas en elektriciteit. De omvang van de uitstoot van broeikasgassen valt (vermoedelijk⁵) positief (lager) uit bij het voorkeursalternatief. De nadelen van het voornemen betreffen de additionele uitstoot van de stikstofverbindingen, NH₃, lachgas (N₂O) en NO_x. Het MER geeft aan dat de nadelen van een hogere NH₃-emissie elders binnen de inrichting, in de gesloten composteerinstallatie (GECO), worden vereffend.

De Commissie signaleerde bij toetsing dat de volgende essentiële informatie ontbrak:

- een nadere onderbouwing van de in het MER opgenomen emissies van NO_x, lachgas en NH₃ van de geplande SNCR installatie;
- inzicht in de feitelijk/actuele emissies van de GECO's en een gedetailleerde uitwerking van de maatregelen voor vereffening van de verzurende emissies als onderdeel van het voornemen;
- de effecten op de Natura 2000-gebieden van de depositie van verzurende en vermestende stoffen op basis van de feitelijke emissies.

De initiatiefnemer heeft vervolgens een aanvulling opgesteld.⁶ Deze aanvulling bevat nieuwe informatie over geregistreerde emissies van NH₃ en overige stoffen. De mitigerende maatregelen om de NH₃-emissies te vereffenen worden globaal beschreven. De ervaringscijfers bij andere installaties worden nader toegelicht.

De Commissie concludeert dat als gevolg van de ombouw van de GAVI de emissie van verzurende en vermestende stoffen zal toenemen. De worst-case van de NO_x-emissies acht de Commissie onvoldoende onderbouwd op basis van ervaringscijfers bij andere installaties. Via maatregelen aan de GECO's (gesloten composteerinstallaties) wil de initiatiefnemer de toename van emissies vereffenen. Om de te vereffenen opgave in beeld te krijgen is inzage

¹ Voorheen Essent Milieu Noord B.V.

² Dit is een rookgasreinigingstechniek, dit staat voor selectieve niet-katlytische reductie.

³ De aanvraag is vóór 1 oktober 2010 ingediend, vandaar geen omgevingsvergunning wordt aangevraagd.

⁴ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemi.nl onder 'Adviezen Commissie'.

⁵ Zie paragraaf 2.2 over de onzekerheden van de lachgas emissies.

⁶ Op 26 mei heeft er een gesprek plaatsgevonden met de initiatiefnemer, bevoegd gezag en de Commissie voor de m.e.r.. Op basis van de eerste toetsing van het MER en de uitkomsten van het gesprek adviseerde de Commissie een aanvulling op het MER op te stellen. Deze aanvulling heeft de Commissie op 8 juni 2011 ontvangen en betrokken bij haar toetsing.

nodig in de actuele/feitelijke emissies van de GECO's. Op basis van de NH₃-emissies in de periode 2000–2011 wordt dit beeld door de initiatiefnemer geschetst. Daarbij wordt een onnauwkeurigheid van + 36% gehanteerd in de gehanteerde emissiemetingen. De Commissie concludeert dat deze onnauwkeurigheid van 36 % onvoldoende wordt onderbouwd. De aanvulling geeft aan dat proces-geïntegreerde maatregelen dienen te worden onderzocht en op haalbaarheid beoordeeld. Als mogelijke vervolgstap kunnen additionele maatregelen worden genomen en tenslotte is ook het beperken van bedrijfsuren van de GECO's een optie. De Commissie concludeert dat het MER en de aanvulling onvoldoende duidelijk maken hoe maatregelen aan de GECO's de toename van emissies van de GAVI kunnen vereffenen en een toename van de depositie op natuur kunnen voorkomen. Op basis van de informatie uit het MER en de aanvulling kunnen de voor de Natuurbeschermingswet mogelijk noodzakelijke maatregelen onvoldoende in de Wm-vergunning worden geborgd.

Op basis van het voorgaande concludeert de Commissie dat de essentiële informatie **niet** aanwezig is om het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen in de besluitvorming over de veranderingsvergunning. De Commissie adviseert de aanbevelingen die in dit toetsingsadvies worden gedaan mee te nemen in de besluitvorming. Daarnaast adviseert zij de informatie uit de aanvulling openbaar te maken.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Emissies na ombouw van SCR naar SNCR

2.1.1 Stikstof verbindingen NH₃, lachgas (N₂O) en NO_x

MER

Voor de emissies van NH₃ en NO_x na de ombouw tot SNCR verwijst het MER naar ervaringen bij andere AVI's in Nederland die SNCR toepassen⁷, en naar informatie van potentiële leveranciers van installaties (MER p. 4.23). Deze informatie wordt in het MER verder niet expliciet of navolgbaar toegelicht. Het is onduidelijk of het hier gaat om bandbreedtes, gemiddelden of worst case beschrijvingen.

De kenmerken van de AVI's waar de ervaringen op zijn gebaseerd zijn niet vergeleken met de installatie in Wijster. Het MER maakt niet duidelijk of de omstandigheden bij deze AVI's vergelijkbaar zijn met de GAVI Wijster.

De worst-case emissiegetallen voor lachgas (N₂O) worden in het MER niet onderbouwd.

Aanvulling en conclusies.

NO_x-emissies

Op basis van jaargemiddelde emissies bij diverse AVI's met SNCR in Moerdijk, Duiven en AEB Amsterdam wordt de gehanteerde worst case waarde van 65mg/m³ onderbouwd.

⁷ AZN Moerdijk, AEB Amsterdam en AVR Duiven.

De Commissie concludeert dat bij deze vergelijkbare AVI's de in dit MER gehanteerde worst-case waarde nauwelijks wordt gehaald. Op basis van het MER is daarom ook niet navolgbaar waarom voor deze relatief lage worst case waarde wordt gekozen. Het is daarom de vraag of na ombouw wel kan worden voldaan aan de in de ontwerpbesluit opgenomen waarde van 65mg/m³.

Uitgaande van een te lage jaargemiddelde worst case concentratie is mogelijk de totale jaarlijkse emissie aan NO_x ook hoger dan thans aangenomen waarde voor het Voorkeursalternatief (227 ton/jaar zie tabel S21). Dit getal heeft als basis gediend voor de berekening van de NO_x-depositie. Mogelijk dat dit leidt tot een grotere reductie opgave bij de GEKO's.

De Commissie adviseert om ten behoeve van de besluitvorming de NO_x-emissies door te rekenen op basis van realistische worst case emissiewaarden.

NH₃-emissies

Op basis van de vergelijkbare praktijksituaties uit de aanvulling concludeert de Commissie dat voor de NH₃-concentratie is uitgegaan van realistische worst case emissiewaarden.

Lachgas (N₂O)

De aanvulling geeft aan dat er onzekerheid bestaat over de lachgas emissies (1-12 mg/m³). De uitstoot kan volgens het MER in de hand worden gehouden door een goede bedrijfsvoering, maar waar deze uit bestaat, behandelt de aanvulling niet nader. In de aanvulling wordt gerekend met een worst case concentratie van 4 mg/m³. Op basis daarvan wordt berekend dat er een netto reductie van 12.500 ton CO₂ equivalenten wordt gerealiseerd.

De Commissie wijst er op dat, op basis van de gepresenteerde gegevens in de aanvulling, met 5 mg/m³ moet worden gerekend in plaats van met 4 mg/m³. Een verhoging van de worst case naar 5 mg/m³ verhoogt de broeikasgas emissies van ca. 4.300 ton/jaar CO₂-equivalenten naar ca. 5.420 ton/jaar. Hierdoor verlaagt de broeikasgas reductie van netto ruim 12.500 ton CO₂-equivalenten naar 11.380 ton CO₂-equivalenten. De aanvulling geeft aan dat er weinig ervaring is met de regeling en controle van lachgas emissies. De Commissie merkt op dat naarmate met een hogere worst case waarde wordt gerekend het broeikasgasvoordeel afneemt.

De Commissie adviseert om bij de besluitvorming rekening te houden met de onzekerheid van de lachgas emissies en het feit dat deze onzekerheid een negatief effect kan hebben op het "broeikasgas voordeel" van het voornemen. De Commissie adviseert daarom om de emissies van lachgas te monitoren.

2.1.2 Overige Emissies

MER

Het MER verwijst voor de overige emissies naar de *verwachte* waarden uit 2007. Het MER geeft geen inzicht in recente emissieregistraties en resultaten van metingen. Er is geen inzicht in hoe de actuele productiecapaciteit en emissies zich tot de maximale (vergunde) productiecapaciteit en emissies verhouden.

Aanvulling

In de aanvulling worden de gemeten waarden gepresenteerd over de periode 2010 – 1^e kwartaal 2011. Op basis daarvan worden de verwachte waarden gepresenteerd. Deze verwachte waarden zijn dus van toepassing op de huidige situatie en niet op de ontbrekende verwachtingswaarde in situatie na ombouw.

De Commissie concludeert dat de gemeten waarden geen toegevoegde waarde hebben omdat ze niet de milieueffecten van de toekomstige situatie in beeld brengen. De Commissie beschouwt dit echter niet als een cruciaal punt, omdat op basis van nieuwe berekeningen de inzichten niet zullen wijzigen ten opzichte van de informatie uit het MER. De berekeningen gaan uit van een worst case situatie en van onderschatting is geen sprake.

2.2 Mitigerende maatregelen GECO's en effecten op natuur.

MER

Volgens het MER zal de mogelijke toename van NH₃ elders binnen de inrichting worden 'vereffend'. Op p. S2 van het MER staat: *"De mogelijke toename van milieu-invloeden als gevolg van de ombouw zullen elders binnen de inrichting worden vereffend: de emissie van de gesloten composteringsinstallatie (GECO's) zal zodanig worden gereduceerd dat de toename van de depositie op de natuurgebieden in de omgeving volledig wordt vereffend."*

Op p. 3 van Bijlage F Inventarisatie natuurgebieden en natuurwaarden staat: "Zoals reeds toegelicht zal er per saldo geen toename van verzurende en vermestende depositie op de natuurgebieden plaatsvinden, door reductie elders in het bedrijf."

Dit gebeurt door de (vergunde) emissie van de gesloten composteringsinstallaties (GECO's) zodanig te reduceren dat voor de gehele inrichting beschouwd geen sprake is van een toename. Dit betekent dat er geen toename van verzurende en vermestende atmosferische depositie in de omgeving gelegen beschermde natuurgebieden plaatsvindt. Het MER geeft aan dat er daarom geen Natuurbeschermingswet(Nbw)-toetsing hoeft plaats te vinden.⁸

De Commissie beschouwt de GECO's als integraal onderdeel van het voornemen, De maatregelen aan de GECO's moeten namelijk de negatieve effecten op de natuurgebieden vereffenen en worden in dezelfde vergunning opgenomen. De Commissie concludeert dat de emissies van de GECO's en de maatregelen aan de GECO's daarom ook in het MER in beeld moeten worden gebracht. Het MER bevat echter geen informatie over de GECO's voor wat betreft:

- de feitelijke emissie; Het MER moet inzage geven in de milieueffecten van huidige situatie en autonome ontwikkeling. Dat betekent dat naast inzage in de vergunde emissies en afgeleide effecten er ook inzage gegeven moet worden in de feitelijke emissies en effecten;
- de mogelijkheden en ruimte binnen de huidige Wm-vergunning en de Nbw-vergunning, zodat duidelijk wordt wat de maximale emissies kunnen zijn;
- de verhouding tussen huidige emissies, vergunde emissies en emissies na maatregelen, in relatie tot de vereffening;

⁸ Tevens wordt verwezen naar het akkoord van Wijster, november 2009.

- de effectiviteit van de maatregelen en de effecten op het gebruik van de GECO's; Geef tevens aan wat de effecten van de maatregelen zijn op de totale bedrijfsvoering;
- de verdere maatregelen om de emissies van de totale bedrijfsvoering te verlagen. Op p. 3 van Bijlage F staat namelijk vermeld dat de invloed van het totale bedrijf op de natuurgebieden ongewijzigd blijft of mogelijk zelfs kan afnemen.

De negatieve effecten op de natuurgebieden worden via de maatregelen aan de GECO's ver-effend. De Commissie concludeert dat de emissies van de GECO's en de voorziene maatregelen aan de GECO's daarom ook in het MER in beeld moeten worden gebracht.

Aanvulling en conclusies

De aanvulling gaat in op de gemeten emissies van de GECO's en de mitigerende maatregelen die mogelijk zijn om de NH₃-emissies terug te dringen.

Feitelijke emissies

De aanvulling presenteert de gemeten NH₃-emissies in de periode 2000 – 2011. Deze metingen zijn uitgevoerd met detectiebuisjes (type Kitagawa) en laten zien dat de emissie gemiddeld 1,11 kg NH₃ per uur per GECO-unit bedraagt. Volgens de initiatiefnemer zijn deze metingen onnauwkeurig in vergelijking met natchemische analyses en leveren vermoedelijk te lage waarden op. Daarom wordt voor de huidige emissie uitgegaan van 1,5 kg NH₃ per uur per GECO-unit. Hierop is de vigerende vergunning ook gebaseerd en deze is vastgesteld op 56.250 kg per jaar.

De Commissie constateert dat in de aanvulling de onnauwkeurigheid van de metingen met de detectiebuisjes ten opzichte de nat-chemische analyse niet nader wordt onderbouwd. De keuze voor een hogere NH₃ emissie (36% hoger dan gemeten) wordt daarmee ook niet nader onderbouwd. De Commissie merkt op dat leveranciers van de Kitagawa buisjes een nauwkeurigheid van 15% aangeven. Over de afgelopen 10 jaar zijn op Wijster circa 50 metingen met deze buisjes verricht waarbij een gemiddelde wordt vastgesteld van 1,11kg/uur. De nauwkeurigheid geldt zowel naar boven als naar beneden. Uitgaan van een emissiegetal op basis van een natchemische analyse, die structureel 36% hoger ligt, is daarmee onvoldoende onderbouwd.⁹

Mitigerende maatregelen

In de aanvulling worden proces-geïntegreerde maatregelen, additionele maatregelen en beperking van bedrijfsuren genoemd om tot verdere reductie van NH₃-emissie te komen. De procesmaatregelen dienen te worden onderzocht en op haalbaarheid beoordeeld. Indien dit onvoldoende resultaat oplevert vormen additionele maatregelen een mogelijke vervolgstap.

In de ontwerpbeschikking voor de ombouw van SCR naar SNCR is opgenomen dat de ammoniakemissie niet meer mag bedragen dan 48.750 kg per jaar. Deze grens zal via metingen worden gecontroleerd. Daarbij wordt uitgegaan van metingen op basis van de natchemische analyses.

⁹ Mogelijk zijn de gehanteerde waarden daarmee ook statistisch gezien niet verantwoord.

De Commissie merkt op dat de beschreven maatregelen onvoldoende zijn onderzocht op hun effectiviteit. De maatregelen zijn ook niet bindend voorgeschreven in de ontwerpbeschikking en daarmee is onvoldoende zekerheid geboden dat vereffening van emissies plaatsvindt en dat er geen toename van stikstofdepositie op natuur optreedt.

Conclusies

Op basis van de door de initiatiefnemer gehanteerde emissie van 1,5 kg NH₃ per uur vermoedt de Commissie dat er geen maatregelen hoeven te worden getroffen aan de GECO's om aan het nieuwe emissieplafond te voldoen. Als gevolg van de lagere emissies in de praktijk¹⁰ zal de inrichting namelijk al voldoen aan de emissiegrenswaarde van 48.750 kg per jaar. De vereffening is daarmee een theoretische exercitie.

De Commissie concludeert dat de feitelijke milieueffecten van de wijziging niet correct in beeld worden gebracht.

Vereffening van de feitelijke emissies is wel mogelijk door toepassing van de gepresenteerde mitigerende maatregelen. Het is dan essentieel om de feitelijke emissies in beeld te brengen en aan te geven wat de effectiviteit van de mitigerende maatregelen is.

De negatieve effecten van toename van depositie kunnen worden voorkomen door beschikbare mitigerende maatregelen in te zetten en vast te leggen in het definitieve besluit.

De Commissie adviseert om bij de besluitvorming rekening te houden met de emissies van de GECO's die zijn gebaseerd op de beschikbare meetresultaten. Onderbouw daarbij de gehanteerde onnauwkeurigheid van deze meetresultaten. Geef aan of en zo ja welke mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn om de feitelijke NH₃-emissies te vereffenen en daarmee de toename van depositie op natuur te voorkomen.

2.3 Effecten op natuur

De Commissie constateert dat het MER en de aanvulling onvoldoende inzage geven in de feitelijke emissies van de ombouw (GAVI en vereffening via de GECO's). Daarmee geeft het MER ook onvoldoende informatie over de mogelijke effecten van depositie op de natuur. Op basis daarvan concludeert de Commissie dat significant negatieve gevolgen op de Natura 2000-gebieden niet kunnen worden uitgesloten.

Daarnaast wordt niet ingegaan op de vraag of via de mitigerende maatregelen ook positieve effecten op natuur kunnen worden gerealiseerd.

De Commissie adviseert om in het besluit aan te geven of en wanneer welke maatregelen noodzakelijk zijn om de effecten van depositie op natuur te vereffenen en het besluit te kunnen nemen.

¹⁰ De emissiegegevens in de aanvulling laten ook een lagere concentratie gecombineerd met een lager debiet zien. Dit is waarschijnlijk het gevolg van een lagere productie.

3. Aanbevelingen voor besluitvorming

3.1 Monitoring

De Commissie adviseert om de emissies van de GAVI en de GECO's via metingen te monitoren met als doel de vereffeningen van effecten van depositie (via depositieberekeningen) op natuurgebieden te borgen. Verhoog daartoe de frequentie van het aantal metingen en hanter nauwkeurige meetmethoden zodat onnauwkeurigheden kunnen worden verkleind. Indien vereffening niet wordt gerealiseerd moeten mitigerende maatregelen worden ingezet. Neem deze zogenaamde maatregelen achter de hand op in de Wm-vergunning.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Attero Noord BV (voorheen Essent Milieu Noord B.V.)

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe

Besluit: Vergunning op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: D18.7 (tot 1-4-2011 onder C18.4)

De wijziging of uitbreiding van een installatie bestemd voor de verbranding of chemische behandeling van niet-gevaarlijke afvalstoffen. In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een inrichting met een capaciteit van 50 ton per dag of meer.

Activiteit: Ombouw van een SCR-DeNO_x naar een DeNO_x op basis van SNCR.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: 1 juli 2009

ter inzage legging startnotitie: 2 juli 2009 tot en met 29 juli 2009

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 29 juni 2009

richtlijnenadvies uitgebracht: 8 oktober 2009

richtlijnen vastgesteld: 2 december 2009

kennisgeving MER: 9 maart 2011

ter inzage legging MER: 10 maart 2011 tot en met 21 april 2011

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 11 maart 2011

voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 1 juni 2011

toetsingsadvies uitgebracht: 6 oktober 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. R. Meeuwssen (werkgroepsecretaris)

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

ir. H.E.M. Stassen

dr. N.P.J. de Vries

ir. P.P.A. van Vugt

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen,

alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Milieueffectrapport Ombouw van de bestaande GAVI Wijster naar SNCR. september 2010;
- Aanvulling op MER ombouw GAVI naar SNCR, 8 juni 2011.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen. (Bevoegd gezag heeft aangegeven dat zij geen zienswijzen hebben ontvangen op het voornemen).

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Ombouw bestaande GAVI Wijster naar SNCR en de aanvulling daarop

Attero heeft het voornemen om de bestaande afvalverbrandingsinstallatie te Wijster te modificeren. De drie verbrandingslijnen van de GAVI worden omgebouwd van een SCR-DeNO_x naar een DeNO_x-installatie op basis van SNCR. Voor de ombouw is een vergunning op grond van de Wet milieubeheer (Wm) nodig. Ten behoeve van de besluitvorming over de Wm-vergunning is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Dit toetsingsadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage gaat in op de inhoud van het MER en de aanvulling daarop.

Commissie voor de
milieueffectrapportage

ISBN: 978-90-421-3279-5

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

